

Felvidéki Híradó.

POLITIKAI HETILAP.

Előfizetési árak:		A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendőek Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.	Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint. Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda fogad el. Megjelen minden vasárnap.
Egész évre	8 kor.		
Fél évre	4 „		
Negyed évre	2 „		

Komoly szó Árvából.

Lapunk mult számában megemlékeztünk az árvai politikai viszonyokról, a melyeket a fővárosi lapok is szellőztettek. Ugy látszik az árvai intézőkörök maguk is belátták, hogy a saját utján köztudomásúvá vált hírekkel szemben nyilatkozattal tartoznak. Ezt a nyilatkozatot meg is adta a megye bizottsága a f. hó 15-én tartott közgyűlésen. Maga a nyilatkozat hazafias szellemben van tartva és kétségtelen bizonyosságot szolgáltat arra nézve, hogy Arva-vármegye törvényhatósági bizottságának tagjai túlnyomóan a magyar hazafias pártnak feltétlen hívei. Ezt megnyugvással vesszük tudomásul. De ebben nem is kételkedünk, a mint ennek lapunk előző számában kifejezést is adtunk.

Hogy azonban nemzetiségiek nemcsak hogy vannak, de még külön határozati javaslatot is nyújtottak be, a gyűlés lefolyásáról szóló tudósításból olvasható. De ebből azt is látjuk, hogy az árvai nemzetiségek még nincsenek teljesen a turóc-szentmártoni karjaiban. Az árvai intézőköröknek feladata rajta lenni, hogy ez be ne következék.

Abból a körülményből pedig, hogy daczóra a zord időjárásnak, a mely miatt vagy 50 bizonyos szavazat behozható nem volt, mégis 101 szavazata volt a Lavotta-féle javaslatnak — azt kell konstatalnunk, hogy erős, hazafias vezetés mellett Árvában még minden rendezhető. Nem keressük most, hogy kinek érdeme a felmutatott nagy többség. De a ki ezt létrehozta, annak erkölcsi kötelessége ezt a többséget együtt is tartani. És a ki erre képes, azt tekinthetjük az árvai állapotok rendezőjének.

Erre azonban alkalomilag visszatérünk.

A gyűlés lefolyásáról tudósításunk a következők:

Árvavármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 15-én tartotta meg alakuló közgyűlését, melyre a tagok daczóra a kedvezőtlen időjárásnak oly nagy számban jelentek meg, minőben a tisztújításokat külön igen szokatlan összejönni. Mire a főispán Csillaghy József megnyitotta a gyűlést, tele volt a terem, tele a karzat is. A szokatlan érdeklődést a lapoknak a főispánt, a megyei tisztikart s a törvényhatósági bizottságot támadó közleményei s a vármegyei törvényhatóságnak ezekkel szemben most precíziorandó állásfoglalása okozta. A tárgysorozat első 4 pontja csakhamar elintéztetett. Az ülésel és szavazattal bíró vármegyei tisztviselőket névjegyzéke hitelesítették; a bizottságok és választmányok tagjai kinevezettek; illetőleg megválasztattak; árvászeki helyettes elnökek Kiszely István ülnök választottak meg, Kreva József helyébe.

Ezután következett a gyűlés legérdekesebb pontja: Az „Egyetértés” napilapban mult évi december hó 22-én és 25-én „Pánszláv áramlatok” cím alatt megjelent cikkekre vonatkozó indítványok tárgyalása.

Elsőnek szóltál föl Lavotta Kornél ny. törvényeszi bíró, röviden ajánlván az ügyben 35 társával aláírt s írásbelileg megokolt következő indítványt el fogadása:

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Az „Egyetértés” című napilap 1901. évi december hó 22. és 25. napján megjelent számaiban „Pánszláv áramlatok” cím alatt két rendbeli, vármegyéink reputációját az egész országra elött mélyen sértő közlemény téteteli közzé.

Reméljük és hisszük, hogy a törvényhatósági bizottság helyes véleményével találkoznak, midőn ezen hírlapi közleményekre a tisztelt közgyűlés figyelmét felhívjuk, s azokra nézve egy igazgós, s a tényleges viszonyoknak teljesen megfelelő adatok alapján álló határozat hozatalára felkérjük.

Ezen hírlapi cikkek első sorban vármegyéink sze-

retett s mindnyájunk által nagybecsült főispánját támadják, s annak oly ténykedéseket tulajdonítanak, melyek az igazságnak nemcsak hogy meg nem felelnek, hanem ellenkezőleg, azt alapjávan felforgatva, az ország nagy köznsége előtt főispánunkat, illetve annak hazafias működését, hivatalos ténykedését illetőleg a legszörnyebb színben feltüntetni célozzák. Közös tudomásunk főispánunknak kiprobált s hozzáférhetően tiszta, hazafias érzete; az oly sepről, hogy annak bizonyításába bocsátkozni, teljesen indokolatlannak tartjuk.

Főispánunk ellen intézett támadással kapcsolatosan a vármegye köznségét támadják a jelzett cikkek. Ha szeretett hazánk törvényhatóságai között a miénk anyagiilag a legszegényebb is, merjük állítani, hogy hazafiaságban nincs gazdagabb nála! Szeretett vármegyéink minden fia hön szereti magyar hazáját, s hazafiai érzelmeihez kétség nem férhet, s ha vármegyéink fia iylenek, kérjük, lehet s szabad-e megorlatlanul hagyni az ország közvéleménye elő dobott azon vádat, hogy vármegyéink törvényhatóságában a panszlavizmus burjánzik? Tisztelt Közgyűlés! Ily vádakot vármegyéink szilőjtje nem tehetet; — nem képzelhető, hogy saját vértünk sokat zaklatott vármegyéink belső ellensége legyen, s közülünk egy valaki áruló szerepre vállalkozzék. Ép ezért csak küllönöséggel állhatunk szemben, mely ellenség vármegyéink belbékéjét alapjávan felforgatni, s tán azután kénye kedve szerint a maga önző céljainak kitenni óhajtaná.

Követve a cikkek eszmenetét, melyen sérve látjuk ügybuzgó s kötelességet mindenkor kifogástalanul teljesítő vármegyei tisztikarunk jó hírnevét. Hogy ezen tisztú kart, melyet csak az imént megjegyzett tisztújító közgyűlés bizalmával megtisztelt, az hazafiatlanság vádja jogosan érhető, nemcsak, hogy a leghatározottabban merjük tagadása venni, de egyuttal helyén valónak tartjuk kijelenteni, hogy tisztikarunk hazafiasága tiszta és szeplőtlen.

Végül nem reflektálva a közlemények egyes konkrét s a valóságunk legfőképpől s megfélemlő állításaira, amennyiben a mult évi őszén megjegyzett bizottmányi tagválasztások eredménye felett közölt téves állításokat eszjáv az illető cikkek politikai álláspontjának vármegyéink érdekeivel össze nem egyeztethető s azzal homlokegyenest ellenkező, sértett hűségünk tudhatjuk be: tisztelettel a következő indítványt terjesztjük elő.

Mondja ki a közgyűlés pártkülönbség nélkül, hogy az előadott rövid indokolat magáévá téve s melőve minden további bővebb fejtegetést, pusztán közméretű tények és viszonyaink alapján:

a) Az „Egyetértés” című napilap mult évi deez. hó 22. és 25. számaiban „Pánszláv áramlatok” cím alatt megjelent rosszakarú cikkek tartalmán felháborodva, az azokban foglalt valódn vádakokat a leghatározottabban visszautasítja;

b) ismervé az általános tisztelt és közszereplő érdendő főispán ur hazafias és vármegyéink érdekeit mindenkoron istapoló intenióit, azokkal magat mindenben azonosítja és a főispán ur működése iránt korlátlan bizalommal viseltetik;

c) teljes bizalomban és támogatásban részesíti a közel multban megválasztott, kötelességűdő és kifogástalan vármegyei tisztikart, és végül, hogy

d) minden további rosszakarú vádaskodásnak egy szer s mindenkorra elejét vegye, ünnepélyesen és határozattal kijelenti, hogy Arva-vármegye közönségének és törvényhatósági bizottsága tagjainak aránytalanul túlnyomó többsége hazafias, magyar érzelmi és a magyar állameszmének föltétlen híve.

Együttal mondja ki határozattal a tisztelt közgyűlés, hogy ezen határozatát az egyes napilapokkal közli, s annak eszközlésével a vármegye alispánját bizza meg.

Végül kérelmezte, hogy ezen indítványunk tárgyalásánál annak határozatát leendő emelése iránt névszerinti szavazás rendelkezsek el.

Midőn ezen indítványunkat a Tekintetes Törvényhatósági Bizottságunk elfogadása ímetelvé ajánlanók, maradtunk hazafiai üdvözlettel.

Árvavármegye törvényhatósági bizottságának tagjai: Lavotta Kornél, id. Zmeskál Zoltán, Zaják István, Brineska Mátyas, Gyuresák János, Vilesek Jenő, ifj. Messer István, Kovalki András, Pányik István, Klein Vilmos, Kovalik János, Haluska István, Jablonszky József, Kovalki József, Kubányi József, dr. Ekestein Márk, Küller Benő, Janik Károly, Murin János, dr. Langletzer Armin, Vánista Ignác, Murin Mátyas, Murin Árpád, Kovalki Alajos, Andrács Károly, Koluth Antal, Koluth Károly, Zeisel Lipót, Zwara József, Zostyák József,

Reisz Ignác, Meisel Simon, Michna Bertalan, Meisel Kálmán, Tomaschof Arnold, Kubinyi Miklós, Schurina József.

Utána föltekelt gr. Zierotin Előd azt hangoztatván, hogy ő szabadlevél, s miután az indítvány nem a szabadlevél párt részéről történt, ő azt el nem fogadja.

A következők szónok Abaffy Edmund volt. Megállapítja a tényállást, hogy az Egyetértésben támadó cikkek jelentek meg, melyekre egyrészt az alispán, másrészt id. Zmeskál Zoltán képviselő nyilatkoztak. Az Egyetértés közülőben a rektifikáló cikkeket, az ügyet egészen szabályosan elintézte; ép azért nem tartja szükségesnek az indítványt s azt annál is inkább elvetendőnek véli, mert szerinte abszurdum, hogy maga a törvényhatósági bizottság állítson ki magának hazafiaságáról bizonyítványt, a mint lehetetlen az, hogy a bizottság valakit hazafia vásson.

Abaffy követte Richter János nagyfalvi plébános, ki azt mondja, hogy ő főispán személyét tiszteli, becsüli, a tisztviselői kar ellen sem tud hazafias szempontból kifogást tenni, de mint néppárti embernek mégis feltűnő az, hogy néppártiak irtak alá azt a javaslatot, a melyben a főispánunk korlátlan bizalmat szavaznak. O korlátlan bizalmat a kormány képviselőjének, mint néppárti ember nem szavazhat.

A következők szónok Kreszméry evang. lelkes a nemzetiségi párt nevében szólt föl. A beadott javaslatot nem fogadja el, bár ő is rágalmaok nyilváníti azokat a támadásokat, melyekkel úgy a főispánt, mint a tisztviselői kart s a törvényhatósági bizottsági tagokat illették. Nem is érti, hogy miért éri a főispánt vad ezért, mert itt nemzetiségi jelölt lépett föl. Felépett az akármely kertletben itt a Felvidékre anélkül, hogy az illető főispán vádolták volna érte. Hogy ők főül is beszélnek néha a közgyűlésen, ezt a főispánunk vétkül felróni nem lehet, mert hisz főül beszéltek az előbbi főispánok alatt is s beszéltek részint azért, mert némelyikük nem bírván teljesen a magyar nyelvet, nem akarták rossz beszédkkel a szép magyar nyelvet elcsúfítani, másrészt mert ha közérdeklő dolgokról volt szó, akarták, hogy a magyarul nem értők is értsék meg az előadottakat. Rágálom az is, hogy ők kiváltképp a jgyzőkönyvek tő nyelvi vezetését is, mert ezt ők egyáltalán szóba sem hozták. A hazafiatlanságukra vonatkozó vádat is visszautasítja. A javaslatot amennyiben az nem teljesen hazafias emberekről is szól, nem fogadja el, amár nem tagadja, hogy a vezető körök concilians békülékeny eljárása s a megye érdekében kifejtett tevékenységük közöleg hozta őket a szabadlevél pártéhoz. A benyújtott határozati javaslat helyett azonban a következő indítványt nyújtja be:

Tekintetes Közgyűlés!

A napirenden lévő határozati javaslat ellenében mi aliorított alábbi indítványunkat ajánljuk a melyen tisztelt bizottsági tagoknak elfogadásra.

A határozati javaslat a) pontjára vonatkozólag kijelentjük, hogy — bár a javaslat által perhorreszkáló hírlapi közleményeket mi is valódnoknak, minden alapot nélkülözöknek, az igazsággal ellenkezőnek s így a közvélemény felvezetésére, különösen pedig vármegyéink belbékéjének felforgatására alkalmasnak itéljük — mindamellett a javaslatban ajánlott visszautasításukat cézatlannak tartjuk, azon tapasztalatból indulva ki, hogy az olyan vádaskodásokat határozathozataltal, ha mindjárt egyhangú volna is az, elémítani nem lehet.

A határozati javaslat b) pontját illetőleg a mi álláspontunk a következő: Jól tudjuk, hogy Csillaghy József ur is, mint bármely más főispán, főispáni állásában a miniszterelnöknek bizalmi férta, a mennyiben hazai törvényeink értelmében főispánokká való kinevezésére ajánlani egyes férfiak a legfelsőbb helyen, a miniszterelnök jogkörébe tartozik. S mi Széll Kálmán miniszterelnöknek „jog törvény, igazság” jelszavával inaugurált érájában sem keesegtetjük magunkat azon reményre, hogy vármegyéink élére oly főispán kerüljön, ki óhajaink, — követelményeink — s jogainkunk legalább az ugynevezett nemzetiségi törvényben foglalt minimum elterbe léptetni iparkodnék. Ezért mi politikai tekintetben Csillaghy József főispán úrról sem várjuk, de nem is várhatjuk (az ezen nemzetiségi törvényben foglalt jogainkunk minden téren való keresztülvételét) mert ő ép úgy, mint bármely más főispán is, nem adhat, de még nem is ígérhet semmit annak tudta és bejegyzése nélkül, kinek bizalmából nyerte főispáni állását.

Ebből világos a mi álláspontunk, melyet a napirenden lévő határozati javaslat b) pontjával szemben elfoglalunk, amidőn öszintén kinyilatkoztatjuk, hogy egyáltalában nem tartunk helyén valónak oly indítványt, mely szerint ezen közgyűlés egy oly állású férfinak

gyógyult. Ruttkán 2, gyógyult 2. Turánban 1, gyógyult. Helyben 20, gyógyult 20. Szt.-Péteren 1, gyógyult. Kisfalun 1, gyógyult. Laskáron 1, gyógyult. Znióváralján 14, gyógyult 14. Szlovánban 5, gyógyult 4, meghalt 1. Jézerczen 3. maradt 3. Nagy-Csepésényben 18, gyógyult 12, meghalt 1, maradt 5. Mosócson 5, gyógyult 5; tehát a kanyarónak általában mindentűnt kedvező lefolyása volt.

2. **Vörheny:** Ruttkán 6, gyógyult 5, maradt 1. Turánban 1, gyógyult. Helyben 2, gyógyult 1, maradt 1. Szucsányban 11, gyógyult 9, meghalt 1, maradt 1. Bálintfalun 1, gyógyult. Deánfalun 1, meghalt. Kis-Selmezen 3, gyógyult 1, maradt 2. Mosócson 1, meghalt. Briesztán 3, gyógyult 2, meghalt 1.

3. **Hasi gnyámdz:** Bellán 4, gyógyult 3, meghalt 1. Rattkón 2, gyógyult 1, meghalt 1. Turánban 1, meghalt. Rudnón 1, gyógyult.

4. **Doncoló-toroklób:** Helyben 1, gyógyult. Ruttkán 4, gyógyult 1, maradt 3. Alsó-Stubnyán 4, gyógyult 1, meghalt 1, maradt 2. Szklenón 1, maradt. Mosóc 1, gyógyult.

5. **Hökhurut:** Turánban 3, gyógyult 2, meghalt 1. Kisfalun 1, maradt.

Mindentűnt a kellő óv- és gyógyintézkedések foganatosítottak. N.-Csepésényben az iskola 3 hétre bezárattatott.

A gyógyosztárak megvizsgáltattak s jó karban találtattak. Két elmebeteg ügyében intézkedés történt. Kiallított 17 orvosi bizonyítvány s 14 orvosi látlelet, meg pedig 13 könnyű és 1 súlyos testi sérülésről. Bemutatta még a főorvos évi jelentését továbbá a járási és körorvosok negyedévi működéséről szóló kimutatását. Sűrgette a neceplői és tótrónai körorvosi állásoknak betöltését. Újabb pályázat kiírására a főszelegről utasítottak.

Grumnicz Géza kir. tanácsos-pénztelgyűjtő jelentése szerint az állami egyes adók befizetése a múlt év hasonló időszakhoz mérten jóval kedvezőbb volt. Előadott még több behajthatlan adóleírás ügyet. A Csorny-féle tőke kamat-adó tárgyában a vizsgálat még ki fog egészittetni.

Berecz Gyula kir. tanfelügyelő jelentése szerint a vármegye népoktatásügye a múlt hónapban a rendes mederben haladt. Megemlítendő, hogy a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr a turóc-szent-mártoni áll. elemi iskolát és az óvodát a többi tanintézetektől elválasztani és ezen intézetek vezetésére megfelelő igazgatói díj engedélyezésével Riszner József áll. iskolai igazgatót megbizni melőztatott.

Kegyelettel emlékezik meg Zsorna Reszó ruttkai állami elemi iskolai tanítónak elhunytáról, ki 14 éven át munkódtott Turócvarmégében és mindenkor azon lelkes tanítóközé tartozott, a kik a hazafiás nevelés, tanításnak hivatott harcosai. Helye egyelőre helyettesítéssel van betöltve. Az állás végleges betöltésére kiíratott a szabályszerű pályázat.

Az elmúlt hó folyamán elkészült a gazdasági ismétlés iskolák törzskönyve. Ezen munkálat közben ismételt is bebizonyosodott, hogy ott a hol a tanító kellemeskedéssel karolja föl e nagy fontosságú ügyet, ott a felmerülő akadályok, ha nem is egyszerre, de fokozatosan elűnnek és a gazdasági ismétlés iskolák sikerrel teljesítheti feladatát. Némely iskolánál azonban a gyakorlati területről igen mostoha van gondoskodva. Nevezetesen a jezermézi, nagy-csepésényi, tarnói és vriezói állami iskolák mellett csupán a tanítói kert szolgál a tanítás gyakorlati céljaira. Ezekben a hiányokon mulhatlanul segíteni kell, a mi az illető községeknek lesz feladata. E tárgyban a megfelelő intézkedések legközelebbi megtevének. Jelenti továbbá, hogy a vall. és közokt. m. kir. miniszter Schröder Gizella szklenói r. k. tanító négyválasztását jóváhagyja s részére az államszolgálati folyósítást melőztatott. A bellai közs. iskolánál üresedés levő tanítói állomást a folyó tanév végéig helyettesítéssel töltötté be és a teendőik ellátásával Gurszky Anna okl. tanítótnó bizta meg.

Az iskolai egészségügy általában tűrhető volt, bár több helyen egyik másik gyermek-betegség a múlt hónap folyamán is apasztotta az iskolát látogatók számát.

A kir. tanfelügyelő jelentése minden megjegyzés nélkül tudomásul vetett.

A kir. tanfelügyelő által előadott ügyekből felemlítendő még, hogy a közg. bizottság által kiküldött szakértők véleménye alapján a járási főszelegről a priekpai ág. h. ev. felekezeti iskola eddig használt épületét közbiztonsági szempontból tanítási célokra alkalmatlannak jelentette ki és használatát eltiltotta.

Bemutatta ezek után a kir. tanfelügyelő Priekpa község előjáróságának felelősségét az ott felállított rendelt községi iskola tárgyában. Ugyancsak ezen ügyben felelősség adott be az ottani ág. h. ev. evang. egyház község is, a mely iskolájának helyreállítására meg arról utasított, hogy az eddigi képtelenséggel nem bíró tanító helyett okleveles tanítót alkalmazzon. Mindkét felelősség ügyre foglalta a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterünnök fog fölterjesztési azzal a javaslattal, hogy a felelősség utasítsa el és a közigazgatási bizottságnak hatarozást hagyja jóvá.

Politzer Dávid felső-stubnyai lakosnak felelőssége az ottani államszolgálati községi iskola épületét teljesített helyreállítások kifizetése tárgyában illetékes intézkedés végett a vármegyei alispánnak adott ki.

HIREINK.

— **Olvasóinkhoz:** Lapunk mai számában **Dr. Czambel Samu** és **Erász Béla** munkatársaink czikk-sorozatának folytatását, a nagy anyagszám miatt kénytelenek voltunk megszakítani.

— **Megyebél Turóc-Szent-Mártonban.** F. hó 15-én a vármegye-hazán eleink gyűlést tartott a megyebél rendezősege. Mint halljuk a megyebél f. evi február hó 8-án fogják megtartani. A védnökséget ifj. Justh György főispán vállalta el, az elnökségre pedig Dr. Beniczky Ákos vármegyei főjegyzőt választották meg. Az előkészületek nagyban folynak és a rendezősege reményli, hogy ezen alkalommal Turócvarmégének intelligenciáját együtt láthatja. Mint halljuk ugyan erre a napra Ruttkán is tervezni mulásigót. Mi akar ez lenni?

— **Személyi hír.** Ifj. Justh György turócvarmégye főispánja néhány napra a főv. roba utazott. **Akancsis** Reszó znióváraljai közalapítványi erdőtanácsos állapot még mindig valóságos.

— **Nevnapj üdvözlések.** Dr. Láng Ernő turóc-szent-mártoni kir. járásbíró névnapja alkalmából nemcsak bíró és hivatalnok tarsi üdvözöltek, de ez alkalmából Besztercebányáról Dr. Tillesch Béla ügyvéd, Dr. Skultety István kir. ügyész, Dr. Felix Antal törvényesbíró, Dr. Czikó Ferenc kinestári ügyész, utóbbiak feleségükkel is megjelentek, hogy a helybeli magyarsággal együtt minden jól kivanjanak az új járásbírónak, a ki kötelességudásával, tapintatos eljárásával és jó modorával mindenki rozkonzenvel megnyerte. A kedélyes társaság ósi magyar szokás szerint csak éjfél után szedelőzködött dícsérve a hazi asszony vendégzeretők kedvességét.

— **Adományok.** Dr. Lax Adolf, kit legutóbb Turócvarmégye tiszti főügyészévé választott a vármegye közönsége, installációs unnepege megvaltsa fejében a »Tanítók Hazában« a turócvarmégyei tanítók szobá-állapja javára 50 koronát, a jeszeni ág. hiv. evang. templom orgonájának beszerzési költségeire pedig 100 koronát adományozott. A »Tanítók Haza« javára tett adományt Turócvarmégye kir. tanfelügyelője köszönetét nyilvánította.

— **Jegünepély.** A znióváraljai jegünepély az idén sem marad el! Imárr negyedik éve, hogy a zniói állami tanító képző intézet tanári kara az intézet kértjének fenyejése között jegypályát létesített s azóta minden évben megragadja az alkalmat, hogy egy jegünepély keretében kis megyénk intelligenciájának találkozhelyévé tegye az intézetet. Az idén e hó 25-ére alapították meg az ünnepeleldejt s jövedelmét a Tanítók Haza turóc-megyei szobája javára fordítják. Meltan hisszük s reméljük, hogy varmégének közönsége — ismert előzetekészségével partolni fogja a rendezősege faradságos munkáját — annyal is inkább, mert mint halljuk, az ez idei jegünepély mennél szebb s impozansabbá tételére minden lehetőleg megtesz a buzgó tanári kar. Nemcsak fenyves kivilágításról gondoskodik, de egyuttal környékünk legkitünőbb zenekart, a jelenleg Kör-möczbányán szereplő Bartos Lajost is szerződtette. Ez úton is felkerjük tehát varmégének intelligenciáját, hogy egyrészt a nemes czelra való tekintettel, másrészt pedig az ünnepeleldejt érdekessége és meggyékben való sokatlansága szempontjából is, az ünnepeleldejt mennél nagyobb számban megjeleni sziveskedjenek, mert mint az előlelekből sejjük, a rendezősege mindent megtesz, hogy az ünnepeleldejt és az intézet zenetereiben következő táncmulatság az idei farsang legkedélyesebb és legjobb mulatsága legyen. A meghívottak éppen most küldik sejjél az egész megyében s ebből megudhat az is, hogy a táncmulatság meg abban az esetben is megtartatik, ha itaian a mostani változékony időjárás magának a jegünepélynek megtartását lehetetlenlé tenné. — A kiket illet figyelmezteti a rendezősege, hogy azt a bizonyos kötelezést, a melyet a turóc-szent-mártoni nagydíjak mulatsága alkalmával okan alartak a rendezősege óv. és majd beszámoló róla, hogy ki tartotta meg szavát!

— **Turócvarmégye biralo választmánya** ifj. Justh György főispán előnölete alatt f. hó 13-án tartott ülést. Jelen voltak: Berecz Gyula kir. tanfelügyelő. Kimo Vilmos, Ujhelyi Attila fő-szelegről, a választmány tagjai és Dr. Beniczky Ákos vármegyei fő-jegyző mint előadó. Előadásra alá kerültek a megv. bizottsági tagok választása alkalmából beadott felelősségek, nevezetesen Jeszenszky Gaspare Janos felelőssége a jeszeni választás ellen, a tarani, szucsányi, priekpai és kostanyi választás ügyében az igazoló-választmány által hozott hatarozatok ellen. A biralo választmány a felelősségek mind elvetette és az igazoló választmány hatarozatát jóváhagyta. Eszerint a jeszeni kerületben Jeszenszky Gaspare Zsuzs választásomat dotta ki ervenyesnek, a tarani, szucsányi, priekpai és kostanyi választásokat pedig megsemmisítette. Ez utóbbi helyeken tehát új választások lesznek.

— **Vadászat emerre.** Mult héten Malatinán vadászó vadászatt tartott, a mely egy ember halálával véződött. A szerencsétlen lövő egy régi, kitűnő vadász. Az eset úgy történt, hogy a posztján B. haltan a kutyákat maga felelajtani keszenleiben varta a vadat. Nem-okara lat is a bokrok közül valami sötétet, futylt, de a sötét test tovább haladt, majd megall egy bokor mögött. A vadász lat a sötét test vegeben egy farkot mozogni, most már abban a teljes meggyőződésben hogy vadászni van előtte, odáé. Egy iszonyu jalkialtas követi lövéssel, B. odarohan, s egy vergődő embert lat, ki néhány percznyi kínlóda után meghalt. A meglőtt Dudaj, a volt pokrivacs-bíró volt, ki hasonlóképen kint levén a vadászaton,

egy nyestet lőtt, melyet a tarisznyajára kötött s aztan a hajtó kutyák elé terekedett. A fűtőlésre való szünleget vadat nem felelt, mert félt, hogy az arra felé törő azert elriasztja. Egy bokor mögé húzódott s ott fézkelődéven, mozgott a lefőgő nyest is, a mi aztan tedvesbe ejeit B-t. A golyó czombjan ment at s a mint bezonlatas megallapította, az úto eret átszakítván belső elvérzést okozott.

— **Helyregeztetés** Lapunk mult számában említett posta-betöres nem Nemet Prónán, hanem Privigyén történt.

— **Színészet Turóc-Szent-Mártonban.** Fehér Károly színtársulata, mely jelenleg Lipó-Szent-Miklóson tart előadásokat február hó második felére Turóc-Szent-Mártonba készül. Idejövetele attól függ, hogy kellő számu bérlet lesz e részére biztosítható. meg hogy kellő helyiséget kaphat-e az előadások megtartására. Már régebben nem volt ugyan nálunk színtársulat és így nem való indokolatlan Fehérnek bevonulása Azonban várjuk a felvidéki színkerületnek megalakulását, sőt az is, hogy működéséig meg ebben az évben megkezdje. Utána járunk a dolognak és a jóvó terveiről tájékozunk olvasóinkat — meg Fehér Károly színgazgatót is.

— **Frank Zoltán** tanár, ki az utóbbi években Oravicán a »Délkeleti Föld Lapokat« szerkesztette, legközelebb Miskolcra költözött és a »Borsodmegyei Lapok« politikai naplap segédszerkesztője lett.

— **Es ismét kivándorlók.** E héten már a harmadik kivándorlócsapatot hozta be Turóc-Szt.-Mártonba a ruttkai vasuti állomásra a csendőrség, 10 férfit és 3 nőt, mindannyian kitűllőmöggyel szász földművesek, a kik — állításuk szerint — nem is Amerikába, hanem csak Németországba igyekeztek munkát keresni. Közégsé bizonyítványon kívül azonban sem szabályszerű igazolványuk, sem utelvitük nem volt, s ezért akadályozták őket meg a tovább utazásban és kísérték őket be a szolgabírói hivatalhoz, a honnan 20 kor. utitűllősséggel a legközelebbi vonattal visszaautak bérzes hazájukkal. Mindössze 500 kor. készpénzt találtak náluk, s midőn ezt megállapítjuk, egyben azt is hozzátehetjük, hogy ezek az emberek alighanem igazat mondtak, a mikor azt állították, hogy Németországba mennek, mert 500 korona, a mennyit náluk találtak, 2 embernek sem elég az Amerikába való utazásra. Németországban tudtukkal nincs utelvétkényszer, ezer és ezer ember utazik oda hazánkából is évenként utelvéll, igazolvány nélkül, mert nem lehetnek hát oda épen azok a szegény emberek, a kik kenyeret akarnak keresni ottan? Hiszen talán az a közegsi bizonyítvány is elég lett volna nekik Németországban. Nem kétkelünk abban, hogy a csendőrség felsőbb utasításra járt el ez esetben is, de az ilyen utasításon föltétlenül változtatni kell mihamarabb, mert az egyéni szabadság ilyenmő korlátozása szabad államban nem tűrhető; a legközelebb pedig tűrhető az, hogy a szegény, de becsületes és békés munkás ember ott, a hol a kábátos ember kivétel nélkül szabadon járhat-kelhet, csendőri őrizet és kíséret alá kerüljön.

— **A végtelen pör.** Ősi idő óta tart az a pör, mely a Csepésényiak, Vadárok és Körmöczbányára város között felmerült. A város 126 ezer koronával hajlandó a nevezeteket kielegíteni, de azok 200,000 koronát követelnek. Így hat az egységességből. melyet Stubnyafardón »argyalat« most sem lett semmi.

— **Igazgatási ülés** A Turóczi Gazdasági Takarékpénztár Reszvény-Társaság igazgató-ága ma, vasárnap delután 2 órakor Znióváralján a takarékpénztár helyiségében ülést tart.

— **Megmárt emberek.** Lapunk egyik előző számában hírt adtuk, hogy Budison vesztett kutyája gazdájaidott. A hatóság a megmárt embereket Buda pestre a Pasteur-féle intézetbe szállította a hol őket beoltották és meggyógyultak. Füzennegy nagyb voltak az intézetben és most egyezségben visszaértek.

— **Az »Arvamegyei Hirlap«** a melyről különben sohasem tudni hogy meg-zúnt-e avagy csak szünetelt, f. evi január hó 12 en adta ki I 50 számát. Minthogy p-dig az van ra nyomva, hogy megjelenik minden vasár nap, remélhető, hogy ezután való-agos heilap lesz.

— **A legnaggyobb gyemant.** Durbonban (Főkőföldön) eddig paratlan nagyságu gyemantot találtak. Sulya 275 gramm, színe kissé sargas de értéket megis oraias-összege bírja 3 millió koronára becsülik. Hogy ez mily nagy-összeg kitűnik ebből, hogy ezen arert 5 millió doboz valódi Reith-féle péméti-füzcukorkat lehet venni.

— **Színház.** Lipó-Szent-Miklósról írja levelezőnk. Fehér Károly színtársulata e héten fejezi be itteni működését. A tartulat szep partolásban részeseit a hazafiás közönség részéről. Turai Mariska és Remete Géza különösen tesznek. Ez a társaság is előadta dr. prof. Matuska László a »Lipó« szerkesztőjének Baró úr a mostban című vjetejétek. A darabban volt zene és enek betét is, sőt a szerző meg egy kis erdekes felolvasást is tartott. A szerzők és a szereplőket többször megajtsoltak és kihívták.

— **Búcsúzás.** Mindazon jóbarátaink és ismerősseimnek, kikőt Miskolcra történeten látogatásom alkalmával — az idő rövidsége miatt — személyesen búcsút nem vehettem, ez uton mondok szívvelyes isten hozadott, s kerem tartásanak meg továbbra is jó emlékekben. Miskolcz. 1902. jan. 10.

— Nyilvános számadás. Az ábrahámfalvi állami elemi népiskolában 1901. évi decz 29-én tartott gyermek szünelőadás beveteléről és kiadásáról. — Bevetél jegyekből 76 korona 80 fillér; felülírtésből 8 kor., összesen 84 korona 80 fillér. Kiadás: ruhára, világításra, a szükséges felszerelés elhozatalára, és más egyebekre nyugtak forint 60 kor. 80 fill. Maradt tehát 20 korona tiszta jövedelem, mely az iskolai könyvtár gyarapítására fog fordítatni. Felülírtettek: Fúkasz József 80 fill., Palik Karola 80 fill., özv. Orzag Ignácné 1 kor. 60 fill., Folkushazy Gábor 1 kor. 60 fill., Hercz Samu 80 fill., Kontsek György 2 kor. 40 fill., Gregorovits László 60 fill., Ilgő László 80 fill., kik fogadják az uton hálás köszönetemet, úgyszintén özv. Orzag Ignácné úrnő még külön, ki a fá által használt díszes öltözéket saját költségén csináltatta meg s azt azután az iskolának ajándékozta. Ábrahámfalván, 1902. január hó 7-én. Krisztofósz Lajos, tanító.

— Időről időre jó, ha emlékeztetünk arra, hogy mihasznosat mulasztottunk, mielőnyöbet nélkülöztünk. Így tíz esztendő óta, a mindennapi kávéasztal kiválóan fontos új bevezetést a családok nagy száma saját előnyére figyelemben tartja és állandóan ajánlja. Szükséget éreztek azonban még mindig annak, hogy minden háziasszony és anya figyelemtesse arra, hogy a ma már mindenütt a legjobb sikerrel bevezetett Kathreiner-féle Kneipp-malátát kávé mint pótlék a bakkavához, a kávé által nemcsak ízében lényegesen finomítja, hanem azt egyáltalán, ami pedig igen fontos, az egészségre nézve előnyösebb teszi. Egyszerű fogalom szerint sem létezhetik ideálisabb kávégyógyuliet mint az, a mely a kellemes és kedvelt bakkavéval a hontal eset egészségi előnyöivől egyesíti, a mint ez az malát a Kathreiner-féle Kneipp-malátát kávéval oly fölülmulhatlan módon fenforog. Ez továbbá azt az összehasonlíthatatlan előnyt bírja, hogy tisztán azaz minden bakkavé hozzáadás nélkül is, igen kellemes kávéval bír, és ezen okból mint legjobb pótlás ajánlatik ott, a hol a bakkavé orvosiilag meglözetni rendeltetik. Nem eléggé hangsúlyozhatjuk, hogy csakis a „valódi” Kathreiner, az ismert eredeti Kathreiner csomagokban mutatja fel mind ezeket az előnyöket, a melyekkel a még mindig felmerülő utánzatok, az úgynevezett „nyitott árú, a mi nem egyéb mint egyszerűen pótkölt árpa avagy malátá, sohasem bírhat.

Szerkesztői üzenetek

— V. S. M. A mi történt, teljes jóakarattal történt. A mit leveleiben ír, arra távolról sem gondolunk. Különbö béke velünk. — Dr. Cz. S. Budapest Szives ígéréte alapján várjuk a szemléti. Annak igen jó hasznát tudjuk venni. Egyebekre is számítunk. — St. S. Legközelebb sorra kerül. Tésztéke miatt sokat kell körüljárni mindenből. — H. A. Sajnálok, de még ízelést sem vállalkozhatunk a közlésre. — J. D. T. Budapesti levelet megkaptuk. Nem közöljük, mert azt nem szorosban a közönséghez infézte, hanem inkább hozzánk. A mit leveleiben ír azt mi is tudjuk. Tudjuk azonban azt is, hogy mai határozatlansága teljesen indokiolatlan. — P. E., Zónia. A legjobb akart mellett lehetetlen volt. Dr. Czambel Samu cikkének folytatását, tárcáinkat és híreinknek nagy részét is ki kellett hagynunk. Az Olvasókör gyűléséről szóló hírt, a jövő számbanban jön. — R. S., Szucsány. Csak a jövő számban.

Felőlő szerkesztő: **Hercz Gyula,**
Főmunkatárs: **Bánfi János.**

Téli menetrend a magyar kir. allamvasutakon.

(Érvényes 1901. évi október 1-től kezdve).

Budapest—T.-Szt.-Márton:	T.-Szt.-Márton—Budapest:
Gyv. i. reggel 7 30, e. d. u. 1 58	i. d. u. 2 49, erk. este 9 20
Szv. i. d. e. 9 35, erk. este 8 11	i. reggel 7 44, erk. este 7 00
Gyv. i. d. u. 3 45, e. este 10 37	i. reg. 5 41, erk. d. u. 12 50
Szv. i. d. u. 5 20, erk. reggel 7 16	i. este 9 03, erk. d. e. 10 05
Vv. i. reggel 11 10, erk. d. e. 11 58	i. d. u. 4 32, erk. reggel 5 20
T.-Szt.-Márton—Ruttká:	Ruttká—T.-Szt.-Márton:
Gyv. ind. d. u. 1 58, erk. d. u. 2 06	i. d. u. 2 40, erk. d. u. 2 49
Szv. i. este 8 11, erk. este 8 20	i. reg. 7 30, erk. reg. 7 44
Gyv. este 10 37, erk. este 10 45	i. reg. 5 30, erk. reg. 5 41
Szv. i. reggel 7 16, erk. reg. 7 29	i. este 8 45, erk. este 9 03
Vv. i. d. e. 11 58, erk. d. u. 12 10	i. d. u. 4 20, erk. d. u. 4 32
Budapest—Zsolna	Zsolna—Budapest:
Gyv. i. reggel 7 30, erk. d. u. 1 50	i. d. u. 2 55, erk. este 9 25
Szv. i. d. e. 9 25, erk. este 8 26	i. este 9 25, erk. reg. 7 05
Gyv. i. este 6 15, erk. ejjel 12 13	i. ejjel 3 45, erk. d. e. 9 45
Szv. i. ejjel 10 40, erk. reg. 8 26	i. reg. 5 24, erk. d. u. 5 55
A cs. k. szab. Kassa-Oderbergi vasut teli menetrendje	
Kassa—Ruttká:	Ruttká—Kassa:
Szv. i. d. u. 4 00, erk. ejjel 11 20	i. d. u. 4 30, erk. ejjel 11 50
Szv. i. d. u. 1 10, erk. este 8 08	i. este 10 50, erk. reg. 7 30
Gyv. i. reg. 8 00, erk. d. u. 2 10	i. d. u. 2 33, erk. este 8 35
Szv. i. reg. 5 05, e. d. ben 12 02	i. d. e. 9 15, erk. d. u. 3 33
Szv. i. este 8 50, erk. reg. 5 20	i. reg. 4 45, erk. d. e. 11 50
Ruttká—Zsolna:	Zsolna—Ruttká:
Szv. i. reg. 8 05, erk. reg. 8 35	i. reg. 6 05, erk. reg. 6 40
Szv. i. d. u. 12 26, erk. d. u. 12 54	i. d. u. 3 40, erk. d. u. 4 06
Gyv. i. d. u. 2 22, erk. d. u. 2 45	i. d. u. 1 58, erk. d. u. 2 21
Szv. i. este 8 34, erk. este 9 02	i. este 9 03, erk. este 9 40
Szv. i. ejjel 11 34, e. ejjel 12 00	i. reg. 4 00, erk. reg. 4 30
Kralován—Árvaváránál:	Árvaváránál—Kralován:
Szv. i. d. e. 11 40, erk. d. u. 1 10	i. d. e. 9 15, erk. d. e. 10 50
Szv. i. este 5 15, erk. este 6 12	i. este 5 27, erk. este 7 10
Szv. i. d. e. 9 56, erk. d. e. 11 32	i. d. u. 3 00, erk. d. u. 4 35
Zsolna—Rajezsfürdő:	Rajezsfürdő—Zsolna:
Szv. i. d. e. 9 00, erk. d. e. 9 57	i. reg. 7 03, erk. reg. 7 55
Szv. i. d. u. 3 48, erk. d. u. 4 37	i. d. e. 11 48, erk. reg. 12 40
Szv. i. este 9 30, erk. este 10 18	i. este 7 24, erk. reg. 8 15
Május 26-tól, szept. 16-ig minden vasár- és ünnepnapon kől.	
Szv. i. d. u. 1 18, erk. d. u. 2 05	i. d. u. 2 26, erk. d. u. 3 11
Szv. — — — — —	i. ejj. 10 58, erk. ejj. 14 06

SEIFERT JÓZSEF

csász. és kir. udvari fegyverszállító
POZSONY, Halászkapu-útoza 4.
Interurbah telefon **225. sz.**

Ajánlja dús raktárát
„DIANA” fegyverekből,
Henri Pieper eredeti úgyszinte

RATIONEL (kakasnéküli) fegyverekből
J. P. Sauer und Sohn cég KRUPP FEGYVES-féle

különböző acélsövíű fegyverekből,
eredeti gyári arakon.

Ezen fegyverek a jelenkor legmegbízhatóbb és legjobban lövő vadászfegyverei a kimerítő leírással, valamint számos előkelő vadászkedvelők és hívatásos vadász-referenciával, úgyszintén **arjegyekkel** készséggel szolgálók.

Kéz vadászöltények, pontosak és megbízhatók, a csász. magy. igen finom vadász- és cöllelővíű porral, úgyszintén osztr. magy. füstnélküli vadászporral töltve szállítók bármikor pontosan és frissen töltve, minden kaliberhöz a legolcsóbb áron továbbá **cs. és kir. állami árada által** osztrák-magy. füstnélküli I. számú vadászati és tárcsa-lőporral töltött töltények eredeti áron kaphatók.

Vadászati, utazási és sportkülönlönségek.
Fenti czégg kiténtetettelt:

a m. kir. földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumtól 3863. sz. a. Budapest, 1893. december 1. a. m. kir. honvédelmi miniszteriumtól 5319. sz. a. Budapest, 1882. okt. 16. a. cs. és kir. hadügyminiszteriumtól 3686. Aug. 7. sz. a. Bécs, 1881. decz. 17. a. cs. és kir. honvédelmi miniszteriumtól 3064/572. IV. sz. a. Bécs, 1882. márczius 16. a. m. kir. kereskedelemügyi miniszteriumtól, Budapest, 1897. Április 2-án.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házióser, a mely már több mint 33 év óta megbízható beodrósóelői alkalmazatik kószvényél, cszánál és megpútlóztól.

Intés: Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony”-jelleggyel és a „Richter”-csiggyéssel fogadjunk el. — 80 fl., 1 k. 40 fl. és 2 k. árban a legjobb gyógyszerárban kapható.
Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben.
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállító.
Rudóztadt.

BUTOR
a legegyszerűbb és leg-
• finomabb kivitelben,
• kárpitozott •
és
vas-butor
dús választékban
kapható

GRABER MIKSA és FIA czég-
nél
Turóc-Szt.-Mártonban.

Mirigydagatagnál, görvényél, angol betegségekél, bőrkütlésékél kószvényél, cszánál, torok- és tüdőbetegségekél, idült köhögésél, gyöngéleked, sapadt, verszénygyermek részére ajánlom az általános kedvelt és sokat használt

Lahusen-féle józ vas-csuka - máj-olajat.

A legjobb és leghatasosabb csukamájolaj. Gyógyerejére nézve fölülmul minden hasonló készítményt és újabb gyógyszer. Ize föllötte finom és enyhe, miért is úgy gyermekek mint felnöttek szívesen szedik és könnyen emésztik. Az utolsó évi használat kb. 80000 üveg) legjobb bizonyítóká jószágának és kedveltségének. Számos elismerő és köszönlő levél. Ára 3 és 6 Kor., utóbbi nagyság hosszabb használatnál előnyösebb. A beszerzésnél tessék ügyelni a gyáros czégre: **Lahusen gyógyszerész, Bréma.** — Kapható: **Michua Imrenel, Tur-Szt.-Mártonban.**

Eliot György. MIDDLEMARCH. Regény.
Angol eredetiből fordította: Csukássy József.
Kiadta a „Kisfaludy Társaság”.

4 kötet ára 8 frt helyett 3 frt 40 kr.
A 4 kötet terjedelme 1400 oldal.
Eliot Györgynek nagyszabású, tömör s egyszerűen finoman árnyaló stílyje, hatalmas egyéniségének eredeti kifejezési módja van.

TWIN MARK és WARNER K. D.
• AZ ARANYOZOTT KOR. •
Amerikai regény. Fordította: Mudrony Pál.
3 kötet ára 3 frt helyett 1 frt 40 kr.
725 oldal terjedelem.
Twin Márk és Warner K. Dudley nem szorulnak ajánlólevelekre; egy sort olvasni, mely az ő tollukat hagyta el és meg van az ítélet.

TÖVÖLGYI TITUSZ
A kit nem akarnak befogadni.
Regény.
Két kötet 2 frt helyett 95 kr.
530 oldal terjedelem.
MARKEVITCH B.
Orosz regény.
Fordította: SZIGETHY SZALAY E.
Ára 1 frt 20 kr. helyett 60 kr.
350 oldal terjedelem.
Nincs a regénynek lapja, melyek az olvasó ne találva vonzó és érdekes cselekményt.

Bartha Miklós: HANGULATOK

150 oldalra terjedő igen szép kötet pergamentzerű borítékban **3 frt helyett 65 kr.**
Díszes négyzsinál kötésben 3 frt helyett 1 frt 10 kr.
A szerény czím engedi következtetni, hogy mit tartalmaz az a kötet. Bartha Miklós, a nagyszerű publicista letes az ő szíla modoráról és olyan ideálisan kedves alakokat varázsol élénk, hogy fél sem merjük ismereni benne azt, az embert, kinek a tolla olyan éles, hogy veszedelme annak, ki felé írt.

Az itt felsorolt művek, a megjelölt árakban utánvételt nélkül vagy az összeg beküldése ellenében lapunk kiadóhivatala utján rendelhetők meg.

„LA FLEUR”
szivarkapapir
• • • • • szivarkahüvely

kiváló gyártmány. Ezen szivarkapapir a legfinomabb anyagból készül; gyártásánál mindama veszélyes anyagok, amelyek az egészségre, főképen a legzseri veszélyekre káros hatással lehetnek, mellőztetnek.

A Jacobi Monopol „La Fleur”
szivarkapapir a torkot ki nem száruja s kiválóan azoknak ajánlható a legmelegebben, a kik sokat dohányoznak. — Kapható:
Wix Miksánál T.-Szt.-Mártonban.

Eckert „Edelraute”-ja.

Kellemes ízű és gyomorerosító alpesi füvelök készült dítkészítésű leveles- és szőlő-likőr. Vadászati és utazások alkalmával vízzel vegyítve kitűnően üdítő. Legjobban ajánlható házi-szer.
Cs. kir. orsz. szab. likőr-gyár
ECKERT ALBERT, GRÁZ

Eckert „Edelraute”-jét ajánlják:
BALMO és STARKE THONKA W.
TURÓC-SZENT-MÁRTONBAN.